

Kỳ họp thứ 10, Quốc hội khóa XV: Nhiều dấu ấn nổi bật của Quốc hội khóa XV

14:02 20/10/2025

Chủ tịch Quốc hội nêu rõ Quốc hội khóa XV là một nhiệm kỳ đặc biệt, hoạt động trong bối cảnh phải đối mặt với nhiều thử thách, khối lượng công việc tăng gấp nhiều lần so với các nhiệm kỳ trước.

Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn phát biểu khai mạc. (Ảnh: Doãn Tấn/TTXVN)

Sáng 20/10, tại Phiên khai mạc Kỳ họp thứ 10, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn đã trình bày dự thảo Báo cáo công tác nhiệm kỳ khóa XV của Quốc hội.

Phát huy mạnh mẽ vai trò trong việc hoàn thiện thể chế, pháp luật

Chủ tịch Quốc hội nêu rõ Quốc hội khóa XV là một nhiệm kỳ đặc biệt, hoạt động trong bối cảnh phải đối mặt với nhiều thử thách, dịch bệnh toàn cầu phức tạp, thiên tai, biến đổi khí hậu khốc liệt, cục diện chính trị - kinh tế thế giới biến động khó lường.

Khối lượng công việc tăng gấp nhiều lần so với các nhiệm kỳ trước, nhiều vấn đề hệ trọng, nhiều nội dung mới, phức tạp, chưa từng có tiền lệ.

"Trước tình hình đó, Quốc hội đã khẳng định vai trò là cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất, cơ quan đại biểu cao nhất của nhân dân, thể hiện bản lĩnh, trí tuệ, đổi mới sáng tạo, nâng cao tính chuyên nghiệp, công khai, minh bạch, dân chủ, hiệu quả, thực hiện tốt chức năng lập hiến, lập pháp, giám sát tối cao và quyết định vấn đề quan trọng của đất nước, cũng như các hoạt động ngoại giao nghị viện, để lại nhiều dấu ấn nổi bật," Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh.

Cụ thể, Quốc hội đã phát huy mạnh mẽ vai trò trong việc hoàn thiện thể chế, pháp luật. Việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 đã kịp thời thể chế hóa các chủ trương lớn của Đảng, nhất là về sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước theo hướng “tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, gần dân, sát dân, sát thực tiễn”.

Hoạt động lập pháp có sự đổi mới mạnh mẽ về tư duy, quy trình xây dựng, chủ động, sáng tạo, tích cực, chuẩn bị từ sớm từ xa; phát huy vai trò “đi trước một bước về thể chế,” phản ứng kịp thời với những tình huống mới, đáp ứng yêu cầu thực tiễn cuộc sống.

Các chính sách luôn lấy người dân, doanh nghiệp làm trung tâm, tích cực tháo gỡ khó khăn, vướng mắc để góp phần giải phóng sức sản xuất, huy động, sử dụng hiệu quả mọi nguồn lực cho sự nghiệp phát triển đất nước.

Lần đầu tiên, Quốc hội trình Bộ Chính trị xem xét, thông qua định hướng Chương trình xây dựng pháp luật cho cả nhiệm kỳ. Công tác rà soát văn bản quy phạm pháp luật được tích cực triển khai, đã phát hiện, xử lý kịp thời nhiều quy định mâu thuẫn, chồng chéo, bất cập, bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ, khả thi của hệ thống pháp luật.

Hoạt động giám sát được tăng cường, có trọng tâm, trọng điểm, đi vào thực chất và có nhiều đổi mới thiết thực; tập trung vào lĩnh vực, vấn đề có tính thời sự, tác động sâu rộng đến sự phát triển kinh tế-xã hội và đời sống của nhân dân.

Lần đầu tiên, Diễn đàn giám sát của Quốc hội được tổ chức thành công; cùng với việc tổ chức thảo luận tại hội trường Báo cáo về kết quả giám sát việc giải quyết kiến nghị của cử tri; kết quả tiếp công dân, xử lý đơn thư và giám sát việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân gửi đến Quốc hội,... đã góp phần quan trọng vào công tác hoàn thiện pháp luật, quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước, nâng cao hiệu lực, hiệu quả kiểm soát quyền lực nhà nước, hoạt động

của bộ máy nhà nước, trách nhiệm thực thi công vụ, được cử tri, nhân dân đồng tình, đánh giá cao.

Việc quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước được đổi mới căn bản. Quốc hội đã đồng hành, phối hợp chặt chẽ với Chính phủ, các cơ quan liên quan để quyết định nhiều nội dung quan trọng, có tính chiến lược, ứng phó kịp thời với thực tiễn, phục vụ phát triển kinh tế-xã hội nhanh, bền vững, bảo đảm chăm lo thiết thực về an sinh xã hội, y tế, giáo dục cho người dân, đồng thời, đã quyết định những vấn đề mang tính cách mạng về sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước.

Hoạt động đối ngoại của Quốc hội được thúc đẩy cả trên bình diện song phương và đa phương, đi vào chiều sâu, được triển khai ở nhiều cấp độ, đạt được nhiều kết quả tốt đẹp, tạo dấu ấn đậm nét, góp phần nâng tầm hoạt động đối ngoại của Việt Nam cùng với những thành công chung của công tác đối ngoại của Đảng, ngoại giao Nhà nước.

Bên cạnh đó, cách thức tổ chức kỳ họp Quốc hội có nhiều cải tiến, đổi mới, linh hoạt thích ứng với thực tiễn đặt ra. Nhiệm kỳ khóa XV có số lượng kỳ họp lớn nhất từ trước đến nay và là nhiệm kỳ đầu tiên trong lịch sử hoạt động, Quốc hội tổ chức 19 kỳ họp, trong đó có 9 kỳ họp bất thường để kịp thời xem xét, quyết định các nội dung quan trọng, cấp bách, đáp ứng yêu cầu thực tiễn đặt ra.

Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn cho biết Quốc hội đã gương mẫu trong sắp xếp tổ chức bộ máy, đồng thời, chủ động triển khai các nhiệm vụ được giao để cùng cả hệ thống chính trị quyết tâm đưa mô hình chính quyền địa phương 2 cấp đi vào vận hành từ ngày 1/7/2025, được Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm ghi nhận, đánh giá cao.

Quốc hội tích cực triển khai triển ứng dụng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; đẩy mạnh ứng dụng trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số, xây dựng hạ tầng số, phát triển các nền tảng, hệ thống chuyên biệt, bước đầu góp phần hiện đại hóa và nâng cao hiệu quả hoạt động của Quốc hội.

Việc tổ chức kỷ niệm 80 năm Ngày Tổng tuyển cử đầu tiên bầu Quốc hội Việt Nam được chuẩn bị từ sớm, triển khai nhiều hoạt động có ý nghĩa thiết thực. Lần đầu tiên tổ chức thành công rất tốt đẹp, trang trọng, ý nghĩa và xúc động cuộc gặp mặt của Tổng Bí thư Tô Lâm với các thế hệ đại biểu Quốc hội.

Tăng cường chuyển đổi số toàn diện trong hoạt động của Quốc hội

Toàn cảnh Phiên khai mạc trọng thể Kỳ họp thứ 10, Quốc hội khóa XV.
(Ảnh: Phạm Kiên/TTXVN)

Chủ tịch Quốc hội chỉ rõ, bên cạnh những kết quả đạt được, còn có những hạn chế cần khắc phục như: việc hoàn thiện thể chế chưa hoàn toàn đáp ứng đầy đủ yêu cầu của thực tiễn phát triển, chưa tương thích với bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và những vấn đề kinh tế-xã hội trong nước mới phát sinh.

Hoạt động giám sát và quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước còn có mặt hạn chế, một số vấn đề nổi lên gây bức xúc trong dư luận chưa được tiến hành giám sát kịp thời; việc đôn đốc, theo dõi xử lý các kiến nghị sau giám sát trong một số trường hợp còn chưa quyết liệt, hiệu quả...

Nêu rõ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XVI là dấu mốc quan trọng trên chặng đường phát triển mới của đất nước, có ý nghĩa định hướng tương lai, bước vào kỷ nguyên mới của dân tộc Việt Nam, Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh, điều này đặt ra yêu cầu, nhiệm vụ rất lớn đối với công tác của Quốc hội, đặc biệt là nhiệm vụ hoàn thiện thể chế với yêu cầu “Biến cải cách thể chế thành lợi thế cạnh tranh, thành động lực phát triển”.

Quốc hội khóa XV kiến nghị Quốc hội khóa XVI và các khóa tiếp theo tiếp tục đổi mới tư duy, thực hiện tốt 3 chức năng quan trọng nhất là lập pháp, giám sát tối cao, quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước.

Hoạt động lập pháp cần xác định là công tác “đột phá của đột phá”, phải đi trước, mở đường, dẫn dắt cho phát triển của đất nước, khuyến khích sáng tạo, giải phóng toàn bộ sức lao động, khơi thông mọi nguồn lực cho phát triển; bảo đảm cạnh tranh lành mạnh, nâng cao năng lực hội nhập. Chú trọng những lĩnh

vực mới như kinh tế số, tài sản số, dữ liệu, năng lượng tái tạo, tăng trưởng xanh, kinh tế tuần hoàn, môi trường, biến đổi khí hậu, quốc phòng - an ninh phi truyền thống...

Hoạt động giám sát cần tập trung vào những vấn đề như quản lý đất đai, tài nguyên, môi trường, phòng chống tham nhũng, lãng phí, bảo vệ quyền con người, quyền công dân... Gắn chặt với thực tiễn và ý kiến phản ánh của người dân, tăng cường khảo sát tại cơ sở, lắng nghe ý kiến từ thực tiễn, từ cử tri và cộng đồng doanh nghiệp để xác định đúng điểm nóng, đúng điểm nghẽn của nền kinh tế - xã hội, từ đó có phản ứng chính sách linh hoạt, kịp thời và sát thực tế.

Hoạt động quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước cần bảo đảm khách quan, công tâm. Mọi quyết định cần thực sự đặt lợi ích quốc gia, dân tộc, lợi ích của nhân dân lên trên hết, trước hết, kiên quyết ngăn chặn và loại bỏ mọi sự chi phối của lợi ích nhóm, mọi tác động tiêu cực từ bên ngoài.

Tiếp tục phát huy vai trò, đề cao trách nhiệm của đại biểu Quốc hội; mỗi đại biểu Quốc hội cần thể hiện khát vọng cống hiến, dám nghĩ, dám làm, dám đổi mới sáng tạo, dám chịu trách nhiệm, thực sự là người đại diện trung thành cho ý chí, nguyện vọng của nhân dân.

Tiếp tục nghiên cứu cải tiến, đổi mới cách thức hoạt động của Quốc hội, các cơ quan Quốc hội, bảo đảm hiệu quả, giảm tính hình thức, tăng tính thực chất. Trọng tâm là tiếp tục cải tiến việc xây dựng chương trình kỳ họp, phương thức thảo luận, tranh luận, chất vấn và trả lời chất vấn, quy trình thẩm tra, tổ chức giám sát, tiếp xúc cử tri; vai trò trung tâm của đại biểu Quốc hội hoạt động chuyên trách; phương thức hoạt động của các cơ quan của Quốc hội.

Tăng cường chuyển đổi số toàn diện trong hoạt động của Quốc hội, xây dựng “Quốc hội số,” ứng dụng trí tuệ nhân tạo AI, coi nhiệm vụ đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là khâu đột phá trong tổ chức thực hiện chức năng, nhiệm vụ của Quốc hội, các cơ quan của Quốc hội và đại biểu Quốc hội, phong trào bình dân học vụ số phải được thực hiện thường xuyên, liên tục.

Tăng cường phối hợp giữa các cơ quan của Quốc hội, Chính phủ, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tòa án nhân dân tối cao, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao, Kiểm toán nhà nước, các cơ quan chức năng trong chuẩn bị các nội dung trình Quốc hội, bảo đảm chặt chẽ, hiệu quả.

Tiếp tục kiện toàn tổ chức bộ máy tham mưu, giúp việc theo hướng tinh gọn, chuyên nghiệp, hoạt động hiệu quả; rà soát chức năng, nhiệm vụ để tránh

chống chéo, phân định rõ vai trò tham mưu, giúp việc.

Theo TTXVN